

**PROGRAM OSPOSOBLJAVANJA
ZA KREIRANJE I SPROVOĐENJE PROGRAMA ZA GOSTE
SUBJEKATA KOJI OBAVLJAJU PRIVREDNU DELATNOST U OBLASTI AGROTURIZMA**

Program osposobljavanja za kreiranje i sprovođenje programa za goste subjekata koji obavljaju privrednu delatnost u oblasti agroturizma namenjen je članovima seoskih domaćinstava, poljoprivrednih domaćinstava i preduzetnicima koji započinju ili već obavljaju delatnost u oblasti agroturizma. Program čini 10 modula.

1. Naziv modula

Ekološki aspekti poslovanja nosilaca ponude u održivom agroturizmu

2. Institucija koordinator izrade modula

Visoka škola strukovnih studija Užice u Užicu

3. Autori modula

dr Vesna Marjanović, dr Snežana Aksentijević

4. Cilj(evi) modula

- Polaznike upoznati sa definicijom, sadržajem, načelima i indikatorima održivog razvoja u funkciji održivog razvoja agroturizma
- Upoznati polaznike sa zagađujućim materijama u vazduha, posledicama zagađenja, monitoringom kvaliteta vazduha, merama za očuvanje kvaliteta vazduha
- Istaći značaj i probleme zagađenja zemljišta, izvorima zagađenja u procesu razvoja agroturizma: otpadom (divljim deponijama), teškim metalima, đubrivima, pesticidima (proizvodnji vina, rakija, proizvodnji voća, povrća, preradi mleka i mesa i dr.) , kontroli kvaliteta zemljišta, uzorkovanja i merama zaštite zemljišta
- Upoznati polaznike sa značajem karakterizacije i kategorizacije prirodnih i otpadnih voda sa aspekta predlaganja rešenja za prečišćavanje otpadnih voda i redukcije zagađenja prirodnih vodenih resursa
- Upoznati polaznike sa mogućnostima razvoja ekološki održivog kanizacionog sistema, centralizovanog i decentralizovanog postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda
- Upoznati polaznike sa uslovima očuvanja kvaliteta prirodne vode i sa mogućnostima flaširanja vode

5. Opšti ishodi učenja

- Obezbeđenje stručno utemeljenih znanja i veština u cilju uspostavljanja ravnoteže između agrourizma i zaštite životne sredine, i da se omogući kontakt čoveka i prirodnog ambijenta, radi njenog očuvanja i racionalne valorizacije.

6. Posebni ishodi učenja po modulima (znanja, veštine i stavovi)

- Agroturizam predstavlja vid turizma usmeren na suštinska pitanja, zdravu ishranu turista i boravak u zdravoj sredini, kroz integralni razvoj poljoprivrede, uvažavajući aspekte održivosti. Razvoj agroturizma istovremeno menja fizionomiju sredine u kojoj se razvija, izazivajući ne samo pozitivne, već i određene negativne promene (zagađenje vode, vazduha, zemljišta), pre svega u kontekstu nastanka potrebe da se pristupi odgovarajućoj ekološkoj zaštiti. Takava zaštita iziskuje i odgovarajuće troškove, pa otuda neophodnost blagovremenog sagledavanja i odmeravanja pozitivnih i negativnih efekata razvoja ovog vida turizma, u cilju formulisanja dalje strategije.

7. Sadržaj, metode, trajanje i spisak materijala za ostvarivanje modula

SADRŽAJ MODULA	METOD(E) RADA	Broj sati			
		Teorija	Praksa	Moodle	Ukup.
1. dan					
- Elementi održivog razvoja: definicija, sadržaj, načela i indikatori održivog razvoja u funkciji održivog razvoja agroturizma	Diskusiona prezentacija	1			1
- Zagađenje i zaštita vazduha: zagađujuće materijame u vazduhu, posledice zagađenja, monitoring kvaliteta vazduha, mere za očuvanje kvaliteta vazduha	Diskusiona prezentacija	1			1
- Zagađenje i zaštita zemljišta: značaj i problemi zagađenja zemljišta, izvori zagađenja u procesu razvoja agroturizma: otpadom (divljim deponijama), teškim metalima, đubrivima, pesticidima (proizvodnjom vina, rakija, preradi voća, povrća, mleka i mesa i dr.)	Diskusiona prezentacija	1			1
- Kontrola kvaliteta zemljišta, uzorkovanja i mere zaštite zemljišta, kompositiranje otpada	Diskusiona prezentacija	1			1
2. dan					
- Pokazatelji kvaliteta prirodnih i otpadnih voda (sadržaji pojedinih neorganskih materija, sadržaj organskih materija, sadržaj pojedinih rastvorenih gasova)	Diskusiona prezentacija	1			1
- Vrste i količine otpadnih voda i načini prikupljanja i prečišćavanja otpadnih voda (postupci uklanjanja zagađenja otpadne vode)	Diskusiona prezentacija	1			1

<p>- Ekološki i ekonomski povoljni načini prečišćavanja otpadnih voda u zavisnosti od karaktera zagađenja otpadne vode i od zahtevanog stepena prečišćenosti, kojima se, ako je to poželjno, vrši povraćaj sirovog materijala i smanjuje zapremina otpadne vode koju je potrebno prečišćavati</p>	<p>Diskusiona prezentacija</p>	<p>1</p>			<p>1</p>
<p>- Razmatranje mogućnosti flaširanja podzemnih voda sa dobro izbalansiranim sadržajem prisutnih materija, koje ne zahtevaju dodatna hemijska tretiranja koja bi značajno uticala na njihov kvalitet, kao i mogućnosti korišćenja hiperalkalnih podzemnih voda kao lekovitih mineralnih voda</p>	<p>Diskusiona prezentacija</p>	<p>1</p>			<p>1</p>
<p>Spisak materijala za učenje i podučavanje:</p>	<p>- Mišković, D., Održiv razvoj i zaštita životne sredine, FIMEK, Novi Sad, 2013. - O. Jovanović, Zagađenje i zaštita zemljišta, Beogradska politehnika – visoka škola strukovnih studija, Beograd, 2012. - Mackenzie L. Davis, Water and Wastewater Engineering Design Principles and Practice, Mc Graw Hill, 2010. eBook ISBN 978-0-07-171385-6</p>				

8. Uslovi u pogledu prostora, opreme i sredstava, kao i vremenskih i sezonskih uslova neophodnih za ostvarivanje modula

Prostor, namještaj i drugi uslovi okruženja za realizaciju programa:

- Zatvoren ili natkriven prostor sa adekvatnom temperaturom i dovoljnim prirodnim ili vještačkim osvjetljenjem.
- Dovoljan broj stolica i stolova za polaznike.

Ostala oprema, materijal i pribor (za grupu do 20 polaznika)

- Računar;
- Projektor;
- Platno;
- Potrošni materijal- papir za flip chart, stick-it-notes, markeri.

9. Troškovi modula

--

10. Prilagođenost programa

11. Broj polaznika po grupi

Minimalno: 10
Maksimalno: 20

12. Posebni uslovi za pohađanje modula

Bez posebnih obrazovnih, starosnih ili drugih uslova za polaznike.
--

13. Postupak provere savladanosti modula

- Pisani test po završetku kursa

14. Realizatori modula

**NEXT DESTINATIONS BALKANS:
AGRITOURISM LANDSCAPE DEVELOPMENT**
585833-EPP-1-2017-1-RS-EPPKA2-CBHE-JP

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

- Osobe sa teoretskim znanjima i praktičnim iskustvima i za realizatore kursa predlažu se:
- dr Vesan Marjanović, Visoka škola strukovnih studija Užice u Užicu
- dr Snežana Aksentijević, Visoka škola strukovnih studija Užice u Užicu